

Kraków, dnia 28 stycznia 2011 roku

Pan
Jerzy Kozdroń
Przewodniczący Podkomisji
ds. rozpatrzenia projektu ustawy
o państwowych egzaminach prawniczych
w Sejmowej Komisji Sprawiedliwości
i Praw Człowieka

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Referendarzy Sądowych wyraża niniejszym pełne poparcie dla zmian zaproponowanych przez Stowarzyszenie Doradców Prawnych do projektu ustawy o państwowych egzaminach prawniczych (druk sejmowy nr 3351) na posiedzeniu Komisji w dniu 12 stycznia 2011 roku. W naszym przekonaniu przedstawione przez Stowarzyszenie Doradców Prawnych rozwiązania w pełni odpowiadają potrzebie poszerzenia dostępu do usług prawniczych, a dla referendarzy sądowych stwarzają nowe możliwości rozwoju zawodowego.

Korzystając z możliwości uczestniczenia w procesie tworzenia ustawy o państwowych egzaminach prawniczych, chcielibyśmy jednocześnie zgłosić kilka poprawek do projektowanych zapisów ustawy.

W szczególności proponujemy przyjęcie następujących poprawek:

I.

W art. 8 projektu ustawy o państwowych egzaminach prawniczych ust. 3 - 7 otrzymują brzmienie:

3. Członkami komisji I stopnia są: przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości, sędziowie lub sędziowie w stanie spoczynku, prokuratorzy lub prokuratorzy w stanie spoczynku, adwokaci,

radcowie prawni, doradcy prawni, notariusze i referendarze sądowi. Członków komisji I stopnia powołuje się w liczbie zapewniającej prawidłowe powołanie zespołów egzaminacyjnych i sprawne przeprowadzenie egzaminu I stopnia.

4. Przedstawicielem Ministra Sprawiedliwości nie może być adwokat, doradca prawny, radca prawny lub notariusz.

5. Kandydatów na członków komisji I stopnia przedstawia:

- 1) kolegium sądu apelacyjnego – sędziów i sędziów w stanie spoczynku;
- 2) kolegium prokuratury apelacyjnej – prokuratorów i prokuratorów w stanie spoczynku;
- 3) Naczelna Rada Adwokacka - adwokatów;
- 4) właściwy miejscowo prezes sądu apelacyjnego – doradców prawnych, referendarzy sądowych;
- 5) Krajowa Rada Radców Prawnych – radców prawnych;
- 6) Krajowa Rada Notarialna - notariuszy.

6. W ramach komisji I stopnia tworzy się dziewięcioosobowe zespoły egzaminacyjne.

7. Zespół egzaminacyjny składa się z:

- 1) dwóch przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości;
- 2) sędziego lub sędziego w stanie spoczynku;
- 3) prokuratora lub prokuratora w stanie spoczynku;
- 4) adwokata;
- 5) doradcy prawnego;
- 6) radcy prawnego;
- 7) notariusza;
- 8) referendarza sądowego.

II.

W art. 10 projektu ustawy o państwowych egzaminach prawniczych ust. 2 - 4 otrzymują brzmienie:

2. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 1, wchodzi:

- 1) czterech przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości;
- 2) jeden adwokat;
- 3) jeden doradca prawny;
- 4) jeden radca prawny;
- 5) jeden notariusz;
- 6) jeden referendarz sądowy.

3. Przedstawicielem Ministra Sprawiedliwości nie może być adwokat, doradca prawny lub radca prawny.

4. Kandydatów na członków zespołu, o którym mowa w ust. 1, przedstawia:

- 1) Naczelna Rada Adwokacka - adwokatów;
- 2) właściwy miejscowo prezes sądu apelacyjnego – doradców prawnych, referendarzy sądowych;
- 3) Krajowa Rada Radców Prawnych – radców prawnych;
- 4) Krajowa Rada Notarialna - notariuszy.

Popieramy postulaty Stowarzyszenia Doradców Prawnych, zgodnie z którymi dla zapewnienia obiektywności i rzetelności państwowych egzaminów prawniczych konieczne jest umożliwienie uczestnictwa w komisjach i zespołach także przedstawicielom zawodów, których egzamin dotyczy, w tym doradcom prawnym i referendarzom sądowym.

Mając na uwadze, iż w art. 71 ustawy o państwowych egzaminach prawniczych proponuje się zmianę art. 17 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, polegającą na umożliwieniu osobie, która uzyskała pozytywny wynik z państwowego egzaminu prawniczego I stopnia zgłoszenia się do konkursu na aplikację ogólną, prowadzoną przez KSSiP i przygotowującą do wykonywania między innymi zawodu referendarza sądowego, konieczne jest, aby w celu sprawdzenia poziomu wiedzy kandydatów z zakresu pracy wykonywanej przez referendarzy sądowych włączyć przedstawicieli tej grupy zawodowej do składu komisji państwowych egzaminów prawniczych I stopnia oraz zespołów przygotowujących testy na egzamin I stopnia.

III.

W art. 48 projektu ustawy o państwowych egzaminach prawniczych ust. 3 otrzymuje brzmienie:

3. Wpis na listę doradców prawnych może uzyskać również osoba, która spełnia warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 2-4, oraz która spełnia przesłanki uprawniające do wpisu na listę adwokatów, radców prawnych lub powołania na stanowisko asesora notarialnego, określone odpowiednio w ustawie z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, Nr 166, poz. 1317 i Nr 210, poz. 1628), ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.) i ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 oraz z 2009 r. Nr 37, poz. 286), lub która pracowała co najmniej przez 5 lat w okresie ostatnich 8 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę doradców prawnych na stanowisku referendarza sądowego lub starszego referendarza sądowego.

Wpis na listę doradców prawnych uprawnia do zawodowego wykonywania tzw. podstawowych czynności prawniczych, tj. do udzielania porad prawnych, sporządzania opinii

prawnych, pism procesowych i umów oraz do występowania przed organami administracji publicznej i zastępstwa przed sądami powszechnymi w sprawach należących do właściwości sądów rejonowych, z wyłączeniem spraw z zakresu prawa karnego, karnego skarbowego, wykroczeń, rodzinnego i opiekuńczego. Poza innymi warunkami ustawa wymaga, by ubiegający się o wpis na listę doradców prawnych uzyskał pozytywny wynik z egzaminu I stopnia. Jednocześnie art. 30 ust. 1 pkt. 5 przewiduje dopuszczenie referendarza sądowego po 3 latach pracy do egzaminu II stopnia bez konieczności uzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu I stopnia.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy uznać, że logiczną konsekwencją zwolnienia referendarzy sądowych z konieczności zdawania egzaminu I stopnia jest umożliwienie referendarzom sądowym po pięciu latach pracy ubiegania się o wpis na listę doradców prawnych bez konieczności uzyskania wyniku pozytywnego z egzaminu I stopnia. Przemawia za tym także ograniczenie zakresu dopuszczonego dla doradców zastępstwa procesowego do sądów rejonowych z wyłączeniem pionu karnego. Jest to bowiem ten zakres spraw sądowych, w których referendarz sądowy uczestniczy na co dzień w trakcie samodzielnego wykonywania swojej pracy orzeczniczej. Zasadnym wydaje się, że pięcioletni staż pracy na stanowisku referendarza sądowego w sądzie rejonowym stanowi wiarygodną gwarancję należytego świadczenia podstawowych usług prawniczych.

Maciej Neusser
Przewodniczący Zarządu